ਸਫ਼ਾ ਇਕ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀਆਂ

ਉਤਰਾਖੰਡ ਵਿਚ ਬੱਦਲ ਫਟਣ ਨਾਲ 15 ਮੌਤਾਂ, 16 ਲਾਪਤਾ

ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਉਤੇ ਸਥਿਤ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਦਿਲਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਲਦੇਵਤਾ ਵਿਚ ਨਦੀ ਉਤੇ ਇਕ ਪੁਲ ਖੜਕੇ ਵਿਚ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਤੁਰਤ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਆਮ ਸਥਿਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਫ਼ਤਰ ਮੁਤਾਬਕ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਸਹਿਸਤਰਧਾਰਾ, ਮਾਲਦੇਵਤਾ, ਸੇਤਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਦਾਲਨਵਾਲਾ ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਨਾਲ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਹਸਤਰਧਾਰਾ 'ਚ 192 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਮਾਲਦੇਵਤਾ 'ਚ 141.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਹਾਥੀ ਬਰਕਲਾ 'ਚ 92.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਅਤੇ ਕਲਸੀ 'ਚ 83.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਮੀਂਹ ਪਿਆ। ਸੂਚਨਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਬੇਸੀਧਰ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਪੰਧਾ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਦੇਵਭੂਮੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਕੈਂਪਸ 'ਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨ 'ਚ ਬਲੋ ਕਰੀਬ 200 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਮੰਡ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਝਰਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਡਕ ਉਤੇ ਤੁਰੇ ਹੋਏ ਦੇ ਘਰ ਸਵੇਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਧਿਸਕਣ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਏ ਸਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਬਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੁਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੀਂਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਸਥਾਨਕ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਮੀਂਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਮਾਲਦੇਵਤਾ ਇਲਾਕਾ 'ਚੋ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀਆਂ ਨਦੀਆਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਗਿਆ ਹੈ। 25 ਤੋਂ 30 ਥਾਵਾਂ ਉਤੇ ਸੜਕਾਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਹੁੰਚ ਸੜਕਾਂ ਕੱਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿਠਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਆਮ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਟੀਮਾਂ ਆਮ ਸਥਿਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਆਂਢੀ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਓਨੀ ਹੀ ਮਾੜੀ ਸੀ। ਸੂਬੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼ਿਮਲਾ 'ਚ ਸੋਮਵਾਰ ਸ਼ਾਮ 12 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ 141 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਮੀਂਹ ਪਿਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠਰਵੰਟਾ ਸੂਰਯਾਨ 'ਚ 135.2 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਭੱਟੀਆਤ 'ਚ 80 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਸੁੰਦਰਨਗਰ 'ਚ 60.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਬਾਹਮਣੀ 'ਚ 54.4 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਗੁਲੇਰ 'ਚ 54.2 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਮੰਡੀ 'ਚ 52.6 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਅਤੇ ਕਾਂਗੜਾ 'ਚ 50.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਮੀਂਹ ਪਿਆ। ਸੂਬੇ 'ਚ ਇਸ ਸਾਲ ਹੁਣ ਤਕ 46 ਬੱਦਲ ਫਟਣ, 97 ਹੜ੍ਹ ਅਤੇ 140 ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਕੌਮੀ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਸਮੇਤ 650 ਸੜਕਾਂ ਬੰਦ ਦੀ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ, 1,250 ਪਾਵਰ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ ਅਤੇ 160 ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਘਨ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਂਹ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਗਾੜ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਮੰਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਧਰਮਪੁਰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਮੁੱਖ ਬੱਸ ਅੱਡਾ ਡੁੱਬ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਗੱਡੀਆਂ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਗਈਆਂ। ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬੁਗਾਟਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਕਦੀ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਨੁਮਾਨ ਕਈ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਧਰਮਪੁਰ ਵਿਚ ਸੋਨ ਅਤੇ ਬਰੇਟ ਨਦੀਆਂ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਆ ਗਿਆ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੁਕੇਸ਼ ਅਗਨਹੋਤਰੀ ਨੇ ਵੇਸ਼ਭੱਵ ਉਤੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਧਰਮਪੁਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਦਰਜਨ ਤਾਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਇਕ ਪੰਪ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਇਕ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲਾ 'ਚ ਹਿਮਕੋਡ ਨੇੜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਗੰਡੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਕਰੂਲਰ ਸੜਕ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਬੀ.ਸੀ.ਐਸ.-ਵਿਕਾਸ ਨਗਰ ਖੇਤਰ, ਪੀ.ਐਮ.ਟੀ. ਕਲੋਨੀ, ਝੰਦੇਰੀ ਅਤੇ ਭਹਿਰ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤ ਉਖੜਨ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲਾ, ਜੁੱਬਰਹੱਟੀ, ਕਾਂਗੜਾ, ਭੂੰਤਰ, ਜੋਤ, ਮੁਰਾਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰਨਗਰ ਵਿਚ ਤੂਫਾਨ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਬਿਲਾਸਪੁਰ, ਬਾਜੌਰਾ ਅਤੇ ਕੁਰਹੀ ਵਿਚ 37 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਹਵਾਵਾਂ ਚੱਲੀਆਂ। ਸੂਬੇ 'ਚ 20 ਜੂਨ ਨੂੰ ਮਾਨਸੂਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ 'ਚ ਕੁਲ 412 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ 41 ਹਾਲੇ ਵੀ ਲਾਪਤਾ ਹਨ। ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੁਲ 232 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਦਕਿ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿਚ 180 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। **(ਪੀਟੀਆਈ)**

ਭਾਰਤ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ : ਇਸ਼ਾਕ ਡਾਰ

ਵਲੋਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁਖ਼ਤਾ ਰੱਖੇ ਵਿਚਾਰੇ 10 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਈ ਜੰਗਬੰਦੀ 'ਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੁਰੀਦੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ 25 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ 'ਚ ਹੋਈ ਦੁਵਲੀ ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਰੁਬੀਓ ਨਾਲ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦੁਬਾਰਾ ਉਠਾਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਪਣਾ ਰੁਖ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ 'ਦੁਵਲਾ' ਹੈ। ਡਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਤਫ਼ਾਕਨ, 10 ਮਈ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਰੁਬੀਓ ਵਲੋਂ ਨਿੱਠੇ ਸੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਾਈਦ ਮੁਨੀਰ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਥਤੀ ਨਾਲ 'ਦੁਵਲਾ' ਹੈ। ਡਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਤਫ਼ਾਕਨ, 10 ਮਈ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਰੁਬੀਓ ਵਲੋਂ ਨਿੱਠੇ ਸੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਾਈਦ ਮੁਨੀਰ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਥਤੀ ਨਾਲ 'ਦੁਵਲਾ' ਹੈ। ਡਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਇਆ। ਰੁਬੀਓ ਨੇ ਕਿਹਾ 'ਭਾਰਤ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੁਵੱਲਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ'।" ਡਾਰ ਦੀਆਂ ਟਿਪਣੀਆਂ ਰਹੰਪ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੌਰਾਨ ਵਧੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੋ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ (ਪੀ.ਓ.ਜੇ.ਕੇ.) ਵਿਚ ਨੌਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਬਾਤਾਂ